

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

<p>PRETIULU ABONAMENTULUI. Pentru Austro-Ungari'a : Pe unu anu 5 fl.--cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr. Pentru Romani'a si strainetate: Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.</p>	<p>PRETIULU INSERTIUNILORU : Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl v. a</p>	<p>Correspondentiele sè se adreseze Redactiunei „BISERIC'A si SCÓL'A.“ Èr banii de prenumeratiune a TIPOGRAFIA DIECESANA in ARAD.</p>
--	---	--

In diu'a Inviării Domnului.

Pentru ce se móra omulu, daca este adevèru, ca odata are se invieze?

Viéti'a si mórtea nóstra fisica nu depindu dela noi; dar despre credinti'a nóstra in inviàre avem se-ne dàm seama in fiecare momentu, dupa ce acésta credintia este instituita de Domnulu, de dómna si stepana a vietii si activitătii omenesci.

Mórtea fisica o vedem, ca-si urmèza cursulu ei naturalu; si cu tóte acestea, asia se pare; ca si despre dens'a ne dàm fórtè putien seama; ér dreptu dovèda de acést'a ne servesce faptul, ca pre multi dintre noi ne gasesce momentulu mortii nepregatiti.

Dar credinti'a in inviàre este o taina ascunsa si nepetrusa de ochii omenesci.

Nu vedu ochii fisici ai omului inviarea si a dou'a viétia a lui. Grija cea lumésca, slabitiuni si necazuri de totu soiulu nu lasa ochii credintiei nóstre religióse se petrunda in tain'a cea mare a inviării.

A inviat Domnulu din morti; dar Tom'a n'a voit se créda, mai nainte de ce a pus degetulu in ranele cuielor: tocma asia precum nu a crediut populu israilteanu ca prin imperati'a lui Ddieu pre pamentu, propagata si intemeiata de Domnulu va poté se ajunga fericirea, fagaduita prin proroci. De aceea strigá cu inversiunare populu jidovescu inaintea lui Pilat: „se-se restignésca“ Acel'a, carui'a cu câte-va óre mai nainte i-strigase: „osan'a.“

Semne si minuni a facut Domnulu pre pamentu, pre cari nime altulu nu le-a seversitu; ér Petru, celu carele scosese sabi'a pentru Domnulu in deplina consciintia a dumnedieirii lui, — se indoiesce, si dupa ce lu-vede, ca este prinsu, de trei ori se lepeda de

Densulu inainte de cantatulu cocosiului. Dar audind cocosiulu cantand si-a adus aminte de cuvintele Domnului, si a plans cu amar, — pocaindu-se si cerend iertare pentru peccatulu comis prin indoie'l'a lui.

Nu a fost o intemplantare indoiél'a lui Tom'a in inviarea Domnului, si lepedarea lui Petru de Domnulu. Ambe aceste casuri hotarite au fost inca mai nainte de veci, cá astfelu se fia, si astfelu se-se plinésca scripturile, — pentru cá neamulu omenesc se véda, si se intieléga tain'a venirii Domnului pre pamentu, si cu atât mai puternica se fia pentru posteritate marturi'a inviării Domnului, si pentru cá in inviarea cea de a trei'a di, se vedem garanti'a inviării nóstre in diu'a cea de apoi.

Inviarea Domnului din morti simboliséza, si face vediuta inviarea nóstra dupa mórte.

Au vediut, si au semtit acésta inviàre inca pana au fost in viétia apostolii Domnului si multimea cea mare a martirilor crestinatătii.

O vedem si noi toti, de câte ori ne succede a pune straja indoielilor provenite din grija cea lumésca, si de câte ori lasàm cursu liber ochilor credintiei nóstre religióse, ca se-se aprofundeze in campulu celu desfatatu, pre carele ni-lu infacisiéza descoperirea dumnedieésca, — intocma, precum odinióra Socrate, calcand cu spiritulu seu celu mare preste cei ce i-au omorit corpulu, — se vedea fericitu in o alta lume, libera de slabitiuni si peccate in mijloculu invetiaceilor sei.

„Cei din intunerecu si din umbra am aflat adevèrulu“ in faptul inviării Domnului.

Dar noi, cei cari astadi constatàm, ca adevèrat a inviat Domnulu, mai avem órè vrè o in-

doiéla in invierea nóstra din morti in diu'a cea de apoi ?

Fapte si imprejurări multe ne spunu, ca uităm adesea de acésta credintia in invierea nóstra, si o lasăm nebagata in seama. Reutatea lumii acestei'a ne face de multe ori, cá se cadem cu inim'a, si in viéti'a nostra se nu putem vedé si judecá pre ómeni si lucrurile lor, precum sunt in realitate ; ci se le vedem in o vedenia, carea nu esista, si carea isvoresce numai din ochi incrunatati pré multu in lume si in lucrurile lumii acestei'a si instreinati si departati pré multu de Ceriuri.

Astadi numai este taina, ci este unu adeveru recunoscutu de toti cei ce s'a aprofundat in istori'a vietii neamului romanescu, — ca neamulu acest'a are se-si multiemésca esistenti'a si viéti'a bisericeii Domnului.

O credem toti acést'a, dar dile si imprejurări sunt, in cari faptele potu se-ne arete, ca ne indoim si ne lepedăm, cá odinióra Petru, de credinti'a in puterea de viéti'a a bisericeii.

Semne si minuni au facut biseric'a nóstra in sinulu neamului romanescu ; si noi cei din acestu neam potem se mai fim multi, seau putieni, cari se-ne indoimu de puterea ei salvatória.

Pentru ce ?

De buna seama tot pentru motivele, pentru cari s'a indoit apostolulu Petru in dumnedierea Domnului si pentru cari nu a crediut Tom'a in invierea Lui.

Dar precum indoiél'a lui Petru si necredinti'a lui Tom'a au devenit ulterior prin pocainti'a celui dantaiu si prin credinti'a celui de al doilea doue stele vecinic strelucitórie pentru credinti'a in invierea Domnului : tocma asia din ceea ce este, si póte se mai fia indoiéla astadi in puterea de viéti'a a bisericeii, — va deveni mane prin faptele mantuitórie ale acestei dumnedieiesci institutiuni o stea vecinic strelucitória pentru credinti'a neclatita a neamului romanescu in puterea de viéti'a a bisericeii sale.

Cá individi vom muri cu corpulu nostru celu trupescu, dar nu vom muri, ci vom inviiá cu corpulu duchovnescu, pentru ca credinti'a nóstra ne spune, ca mórtea si-a perdut puterea asupra celor ce credn in mórtea Domnului pre cruce pentru peccatele nóstre ; si asupra acelor'a, cari vedu in invierea Lui cea de a trei'a di o garantia pentru invierea nóstra in diu'a cea de apoi. Cá romani si cá natiune romana, carea se identifica pre sene

cu biserice'a s'a, nu vom muri nici odata, pentru ca biserice'a Domnului vecinica este.

Ne inchinăm astadi, in acésta santa si mare di inviiării Domnului, salutandu-ne unulu pre altulu cu dogm'a cuprinsa in formul'a : „Christos au inviiat“ ; si inaltati preste tóta grij'a cea lumésca sentind sentim, ca duchu nou si putere noua de viéti'a se revérta in sufletulu nostru.

Inspirati de acestu nou duchu calcăm preste durerile si necazurile vietii dilnice, pentru ca credinti'a nóstra in inviere ne ridica dupre pamentu, cá se ne inaltie mintea si inim'a spre Ceriuri, — de unde vom luá lumina noua, pentru cá armati cu acésta lumina se vedem pamentulu, se ne vedem pre noi insine si pre deaprópele nostru si tóte imprejurările, in cari ne gasim, in adeverat'a lor lumina.

Nu vede pamentulu si imprejurările lui omulu ziditu din pamentu fara lumin'a Ceriului, pentru ca numai in lumin'a Nascerii si inviiării Domnului aflăm adeverat'a lumina a cunoscintii si intieleptiunii omenesci.

Nu cunósce pamentulu, si nu cunósce tainele vietii sale omulu ziditu din pamentu fara lumin'a cea luminata a Inviiării, pentru ca nu resare grâuntulu de grâu, daca nu putrediesce, nu este in lume bucuria fara durere, nu este biruintia fara de lupta pre viéti'a si mórte, nu esista inviere fara de mórte.

Domnulu a murit si a inviiat.

Si noi astadi serbăm invierea Lui cea de a trei'a di, pentru cá se invetiám, ca prin lupt'a cea nesfersita cu necazurile si durerile vietii, pironind pre lemnulu crucii patimile si slabitiunile omenesci, se ajungem aici pre pamentu la biruintia, ér prin mórtea cea trupésca se dobandim invierea cea duchovnicésca, si resplat'a pentru omorirea patimelor si slabitiunilor pãrtii nóstre zidite din pamentu pentru viéti'a cea de veci.

Traim aici pre pamentu, cá se ajungem sfersitu crestinescu vietii nóstre, — cá gandulu la acestu sfersitu se ne stepánésca fiecare pasu alu vietii nóstre ; si prin acestu sfêrsitu se dobandim resplat'a meritata in diu'a inviiării celei vecinica.

Pentru acésta vecinica inviere traim, si murim pre acestu pamentu.

Christos a inviat !

Augustin Hamsea.

Cugetări.

III.

Nu poti se admonezi pre unu omu mai aspru si mai greu, decât daca-i vei spune, ca numai odata traiesce omulu pre pamentu, si ca viéti'a omenésca este scurta pentru omulu, carele nu face de dens'a o buna intrebuintiare.

* * *

Seraculu totdeun'a se plange de lipsa ; bogatulu se plange de lipsa de apetitu ; ér celu multiemitu cu starea si sórtea s'a ride de amendoi, pentru ca densului nu-i lipsesece nimicu.

* * *

Greerusiulu a cantat tóta vér'a, ér iérn'a a mers in cersitu, cá se póta traí ; omulu lenesiu a facut asemenea, dar n'a aflat in multe locuri usi'a deschisa, pentru ca societatea omenésca incepe a-se ingradí tot mai multu incontra lenii.

* * *

Paserea se cunósce dupa glasu si dupa pene, — omulu dupa ceea ce face.

* * *

Fiecare omu este unu monarchu, a carui stepanire si introducere solemnna in functiune se incepe in momentulu, cand s'a deprins a-se stepaní pre sene.

* * *

Este tristu lucru a fi bolnavu, dar multu mai tristu este a nu pretiuí sanatatea, pana cand o ai.

* * *

Unu poporu viiéza, se desvólta, si se inaltia pana atunci, pana cand lu-preocupa in mersulu seu interesele sale cele mari, si pana cand nu se lasa, cá lucruri menuntiele se-lu faca, se-si uite de lucrurile mari.

* * *

Cát timpu tiene iérn'a, ori ce pasere si-deschide gur'a se semte in dreptu a trece in faci'a lumii de pasere cantarétia ; dar dupa ce se desprimaveréza lumea face deosebire intre buha si priveghiatóre.

* * *

Este de o miia de ori mai bine se nu ai ce manca, decât se scii, ca ceea ce mananci este alu altui'a.

* * *

Pentru omu esista numai o singura bucuria statornica, aceea ce isvoresce din inima liniscita, si nealterata de greutatea nici unui pecatu.

Serbatórea Pascilor séu duminéc'a invierii din morti a Domnului nostru Is. Chr.

Scurt timp inainte de esirea Israiltenilor din Egipt, asiadara inca inainte de legedarea sinaitica, a instituit Moisi serbatórea pascilor, intru aducerea

aminte de eliberarea poporului ales din robi'a egipténa, si de crutiarea celoru intâi nascuti din partea angerului mortii. Acésta serbatóre 'si are numirea sa de *πάσχα* dela trecerea crutiatóre a angerului mortii pe dinaintea intrarei caseloru evreesce, si chiar dela inceput a fost considerata de cea mai mare serbatóre, tienend 7 dile, anume dela 14—21. a lunei Nisan. (cam finea lui Martie si inceputulu lui Aprilie) Inca in alu 10-lea a lunei acestei'a erá fiecare parinte obligatu a 'si alege din turma unu miel, séu unu iedu de unu anu fara defectu, si alu pastrá pana in alu 14 a acelea-si luni, când apoi catra séra 'lu junghia si 'lu frigea intregu, avënd se 'lu mânance cu famili'a sa, la inceputu acasa, dar mai târdiu când s'au asediatu Evreii in Canaan, numai decât la loculú sântu, adeca la cortulu sântu, mai in urma la templu. In decursulu acestorú 7 dile de serbare nu li erá permis Iudeiloru se mance pane dospita, trebuiau se se ferésca de ori ce dospitu si se aiba numai azime in casele loru. De unde apoi numirea de *serbatórea azimilor* séu scurtatu : *τὰ ἄζυμα*, azimele.

Acést'a serbatóre alésa a Evreiloru a designat-o ddieesculu Mântuitoriu pentru de a sevêrsí in decursulu ei minunile indurarei sale nefinite catra némulu omenescu, murindu pre cruce, si inviind a trei'a di din mormentu.

In specialu despre invierea Domnului ne raportéza toti evangelistii : Matei c. 28, 1—10. Marcu, c. 16, 1—8. Luc'a c. 24, 1—11. Ioanu c. 20, 1—18.

Si serbatórea luminata a invierii Domnului nostru Is. Chr. din morti inca se numesce *πάσχα*. Daru pe când in intielesu istoric pascele Evreilor ne aduc aminte de crutiarea Iudeilor in pamentulu Egipteniloru, ér in intielesu *spiritual* insémna ele trecerea dela cele mai inferióre la cele mai superióre, dela robie la libertatea tieri fagaduintiei ; pe atunci *pascile crestiniloru* destépta in noi reamintirea rescumparerei genului omenescu prin patimile, mórtea si invierea lui Chr., a mielului celui nevinovatu si précuratu, carele a luat pacatele lumii ; serb'am aceste dile, intru aducerea aminte de mântuirea nóstra din slavi'a diavolului si a pecatului.

Serbatórea pasciloru e cea mai vechia dintre tóte serbatorile crestine. Acum apostolulu Pavelu in epistol'a s'a I. catra Corintenii c. 5, 8. dice : „Dreptu aceea se serbam nu in aluatulu celu vechiu, nici in aluatulu reutatii si alu viclesingului, ci intru *azimile curetieniei si a le adeverului*.” Ér canonulu alu 7-lea *apostolescu* hotaresce : „Daca vreunu episcop, ori presbiteru, ori diaconu sânt'a di a paschei o va serbá mai nainte de equinoctiulu (isimerie) de primavéra dimpreuna cu Evreii, se se caterisésca.” *Constitutivunile apostolice* demánda : „In duminéc'a cea mare a sânteloru pasci se nu lucrú ci se serbezi ; ea e duminéc'a invierii Domnului, si e cu cale, cá in timpulu ei se se cunósca celu ce a patimitu si

a inviatu." S. Ignatie inca amintesce in epistol'a sa catra *Filipeni* de serbatórea sânteloru pasci, cá de o serbatóre, ce in generalu se petrecea de crestini.

In privinti'a timpului si modului serbarei pasciloru se ivira divergentie si controverse intre crestini fórte de timpuriu. — Unii puneau pond pe diu'a septemenala si voiau, cá invierea Domnului se se serbeze in aceea di a septemanei, in carea a murit si inviat Christosu in fapta. Acesti'a serbau asiadara diu'a mortii lui, carea o numiau *πάσχα παρῳσισμον* totdeuna intr'o vineri, ér diu'a invierii lui, carea o numiau *πάσχα ἀναστάσιμον* totdeuna intr'o duminica, si anume intr'aceea, carea — dupa ecuinoctiulu de primavéra — urmá dilei a 14. a lui Nisan, adeca luni pline. Acésta practica a serbarei erá mai generala, mai comuna, observându-se de crestinii apuseni ai bisericeii din Rom'a séu in generalu in Itali'a, Gali'a, Britani'a, Ispani'a etc. si de crestinii resariteni ai bisericeii din Alexandri'a, Palestin'a, Fenici'a, Greci'a etc. — Altii, si in deosebi crestinii din Asi'a mica, din contra puneau pond pe diu'a anuala séu lunara, si serbau astfel mórtea Domnului in 14, ér invierea in 16. Nisan, cada acéste in ori-ce di a septemanei. — A dóu'a diferentia se referia lam odulu serbarei. Anume acei crestini, cari urmau practicei comune, priviau diu'a mortii lui Christosu, cá di de intristare, petrecénd in ajunare nu numai acésta di, dar si cea urmatóre, pana la intemplarea imbucuratóre a invierei, facéndu abia in diu'a invierei agape si cina. Ér crestinii din Asi'a mica, cari se numiau si *cuartodecimani*, privind diu'a mortii lui Christos, cá di de mântuire, nu o tieneau de di de intristare, ci de bucurie, si anume din momentulu, când muri Christos, si implini astfel opulu mântuirii. Din acésta cauza ei terminau cu ajunarea si postululu in momentulu mortii lui Christosu, adeca la 3 óre dupa amédi, facénd indata agape si cina. Acesti crestini se provocau pentru practic'a loru la apostolii *Ioanu* si *Filip*, afirmând, cá acesti'a ar fi serbat pascile totdeuna la 14 a lui Nisan. Partid'a inse, carea observá practica comuna, se provocá la traditiunea apostoliloru *Petru* si *Paul*.

Diferentiele aceste, cá lucruri privitóre la disciplina, din inceputu nu tulburau pacea bisericeii. Istori'a ne spune, cá venind la Rom'a, *Policarp*, episcopulu Smirnei, carele observá ritulu asiaticu si nevoind se serbeze pascile dimpreuna cu *Anicetu*, episcopulu Romei, dupa ritulu comunu, acést'a impregiurare nu alterá relatiunile loru cele amicale, si asia *Policarpu* calatorí dela Rom'a dându lui *Anicetu* sarutarea indatinata de pace. Dar cu finea secl. 2. se schimbara lucrurile. *Policratu*, episcopulu Efesului, aduna pre episcopii din Asi'a la unu sinodu, declara intr'o epistnla sinodala adresata lui *Victoru*, episcopu in Rom'a, cá datin'a de a serbá pascile in alt'a di, decât in 14. Nisan, violéza traditiunea primita dela evangelistulu *Ioanu*. *Victoru* convóca unu sinodu la Rom'a, hotarínd a escomunicá pre cres-

tinii din Asi'a, pentrucá nu observa practic'a comuna. De si bisericea din Gali'a urmá practicei comune, totusi intrevení *Ireneu*, episcopulu Lugdunului, cá mijlocitoriu, adresând in numele celoralalte biserici catra episcopulu *Victoru* o scrisóre, in care ii propuse, cá pentru unu lucru de neintielegere, ce atinge numai disciplin'a, se nu separeze bisericele Asiiei de comunitatea sa, deórece póte se existe diferentia in disciplina, fara cá prin ea se se vatame unitatea bisericeii. Astfelu se evitá schisma formalá. Totusi cért'a s'a continuatu pana la sinodulu prim ecumenicu din Nicea, care in fine i-a pusu capetu.

Desbaterile sinodului primu ecumenicu relative la cestiunea modalitáti de a serbá sántele pasci nu sunt cunoscute; numai rezultatele discusiunei ni s'au pastratu si le cunóscem din enciclic'a sinodului si din cerculariulu imperatului *Constantinu*. Aceste sunt: 1) Pascile se se serbeze totdeuna intr'o duminica. 2) Acést'a duminica se fie imediatu urmatóre lui 14. Nisan. 3) 14. Nisan e a se asiedia dupa ecuinoctiulu de primavéra. 4) Intemplându-se 14. Nisan séu lun'a plina intr'o duminica, pascile se se serbeze in duminica urmatóre. Din punctele din urma vedem, cá serbarea pasciloru se indrépta dupa lun'a plina, pentru aceea si cadu ele in tot anulu in alt'a si in alt'a di. Intervalulu dela 22. Martie pana la 25. Aprilie e timpul, in carele potu cadé serbatorile pasciloru. Calcularea precisa a dilei loru de serbare nu e lucru usioru, din care cauza computarea ei se lasá in sém'a bisericeii din Alexandri'a, care numerá in sinulu ei barbati bine versati si initiati in tóte ramurile de sciintia, avénd apoi a comunicá resultatulu si cu celelalte biserici crestine.

Serbatórea pasciloru e cea mai marita, cea mai imbucuratóre si solemna; ea e prasnichulu prasniceiloru si serbatórea serbatoriloru. Acestei solemnitáti si bucurii corespundea si modulu serbarei loru. Crestinii vechi petreceau tóta nóptea spre duminica in biserica si pe langa biserica in veghiare, spre a intimpiná cu trezvie acelu timp, in care s'a sevêrsitu celu mai mare misteriu alu mântuirii némului omnescu, invierea lui Isus Chr. Lucrulu celu mai impasantu la veghiarea de nópte erá iluminatiunea marétia. Tóta bisericea iluminându-se se umplea de mirusulu tamaiei, spre a insemná acele aromate, cu care purtatórele de miru mergeau la mormentu, cá se unga trupulu lui Christos; ér neofitii purtau faclii ardietóre in manile loru. Pe timpul imp. *Constantinu* se luminau si casele crestiniloru ba chiar si intregu orasiulu. In unele biserici se primiau *penitenti*, a caroru timp de pocaintia se terminá in joí'a mare. Imperatii dau libertate prinsoneriloru, stapanii sclaviloru lor, toti credinciosii impartiau elemosina, faceau fapte de indurare, pentru ca se urmeze esemplulu de indurare a Mântuiriului nostru. In biserica si prin case se intimpinau crestinii cu cuvintele „Christos a inviat“ la care cuvinte urmá respunsul: „adeveratu cá a inviatu!“

Pedagogia lui Pytagora.

Dintre barbati, carii au lucratu la inaintarea teoretica si practica a educatiunei eline, celu mai vechiu este Pytagora, fiulu lui Mnesarchos. Elu s'a nascutu la Samosu, in alu 49-lea olympiad, pe la anulu 570 inainte de er'a crestina. Se afirma, ca Pytagora aru fi fostu elevulu lui Ferekyles si Anaximander, si ca aru fi facutu caletorii prin Egiptu, unde si-a insusitu pretiose invetiaturi dela preotii acestei tieri, carea pe atunci dejá avea cultura infloritore. La anulu 529 a. Chr. s'a asiediatu elu in orasiulu Kroton, in Itali'a de josu, unde a infintiatu o societate etica-politica si totodata filosofica-politica. Acésta societate, prin tendentiele sale aristocratice si separatistice, si-a atrasu asupra-si ur'a si persecutiunea poporului, séu mai bine dis a unei partide democratice, carea sub conducerea lui Kylon cu tot chipulu se nisuiá de a stérni si latí dusimanie in contr'a lui Pytagora, asia cá in urma dènsulu a parasitu Krotonul, si s'a mutat la orasiulu Metapont, unde nu preste multu a si repausatu in etate de 75 de ani. Asociatiunea pytagoriana, in multe orasie din Itali'a a fostu spriginita de aristocratie, dar inimicii ei inca se inmultiau din di in, asia incát cu unu secolu mai târdu dupa mórtea magístrului, ea s'a desfiintiatu finalmente.

Parerile filosofice ale lui Pytagora le-a expusu in scrisu elevulu seu Filolaos, carele a fostu contimporanu cu Socrate. Din scrierile lui Filolaos ne-au remasu fragmente considerabile, inse este dubiosu, daca acelea tóte sunt originale, ori ba.

Inainte de a tractá despre educatiune, se aruncam o privire preste filosofi'a lui Pytagora.

Filosofi'a pytagoriana culminéza in principiulu, cá numerulu este esenti'a tuturor lucrurilor. Inusirile si raporturile numerice nu sânt numai predicatele substantiei, ci ele forméza substanti'a insasi. Tóte obiectele reale sunt icónele sensibile ale principiiloru numerice imanente. Principii de aceste aru fi: paritatea si disparitatea, marginirea si nemarginirea, sel. Desvoltarea gradata a creatiuniloru naturale se póte simbolisá prin ordinea numeriloru. In lume se intrupéza armoni'a si ordinea, de aceea universulu i-se da numirea de *κοσμος*. Dupa vederile lui Pytagora, *spiritulu omenescu asemenea este in sine o armonie, si anume armoni'a corpului. Spiritulu emanéza dela Dumnedieu, si numai din pedépsa este legatu de viétia somatica.* Spiritulu locuesce in corpu cá intr'o inchisóre. Invetiatur'a despre peregrinarea spiritului, carea se chemá si metemichosa, asemenea se deriva dela Pytagora. Tot elu mai sustiene, cá acelea-si persóne si evenimente istorice in decursulu timpuriloru indelungate reaparu si se repetiescu periodicu. Acésta vedere au accep-

tat-o mai târdu si filosoffi stoiciani. Cugetarea inca se póte reduce la raporturi numerice, asemenea si virtutea. Etic'a pitagoriana simboliséza natiunile morale prin expresiuni matematice. De exemplu, dreptatea se determina cá unu numeru cuadratu, din cauza cá respata in totdèun'a este amesurata s'au egalá faptei seversite. — In comunitatea pytagoriana domnia armoni'a cea mai complecta, pe care o lauda si Platonu in scrierile sale. Apoi fatia de amicii, membrii si partinitorii societatii se exercia credintia si iubire nelimitata.

Se vedem scól'a lui Pytagora.

Pytagorianii, prin tóte intocmirile loru etice si pedagogice, se nisuiau *de a realisá fericirea omenésca cu ajutoriulu virtutii si a intieptiunei, adeca a desvoltá si a perfectioná in omu tot aceea ce este in elu dumnediescu. Scól'a lui Pytagora erá o familie mare, cladita pe armoni'a cugetarii, a sentimenteloru si a vointiei, adeca pe echilibrulu moralu.* Din caus'a acésta individii, carii doriau de a fi primiti la invetiatura, mai nainte trebuiau se se supuna unei cercetári stricte, pentru a se descoperi aplecarile loru particulare. In deosebi se examiná formatiunea craniulu si fisiognomi'a, inim'a, moravurile si talentulu. Demnitatea morala se cerea in prim'a linie dela tot insulu.

Scól'a pytagoriana se impartia in dóue grade: a) cursulu exotericu, si b) cursulu esotericu.

Dupa ce se constatá, cá tinerii posedu tóte calitatile prescise, erau suscepti in clas'a exoterica séu pregatitóre, unde remáneau ei 3 ani intregi. Acestu timpu se privia cá timpulu de proba, timpulu tacerei si alu purificarii spirituale. Elevii ísi subordinau tóte parerile loru invetiaturei lui Pytagora, si prin simpl'a provocare la autoritatea magístrului, exprimata in cuvintele: *αδρος έφα*, traditiunea se considera de asigurata. Erá opritu a divulgá sciinti'a la poporulu de rënd. Ei trebuiau se taca, se asculte cu atentiune ce se propunea, fara a-si permite vre-o observare, ba nici nu 'lu vedea pre Pytagora, cáci dènsulu prelegea, incunjuratu de elevii sei intimi, separatu de exoterici prin perdele dese.

Acei tineri, carii absolvau cursulu exotericu spre multumirea magístrutui, urmau a fi primiti in cursulu superioru, numitu si cursu esotericu. Diu'a solemna a primirii o asteptau elevii cu mare doru, cáci ei acum aveau dreptu de a veni in atingere mai nemijlocita cu Pytagora, apoi se declarau de maioreni, reflectau la diversele chestiuni, í-si insemnau prelegerile in scrisu si disputau asupr'a invetiaturiloru auzite. Intieptiunea, ce o primiau tinerii din gur'a lui Pytagora, consista mai multu din precepte morale, exprimate in forma de maxime si sententie. *Etic'a pytagoriana preste tot avea unu caracteru religiosu, fiind cá scopulu ei principalu era a corege moravurile cu ajutoriulu unei reli-*

giuni rationale. Intréga scól'a era scól'a pietății, unde se cultivá ordinea, supunerea fatia de legi, continentia, amicitia credincioasa si cu unu cuvântu tóte virtutile, cari decoréza pe omulu adevératu.

In scól'a lui Pytagora mijloculu principalu alu educatiunei era music'a, cà-ci acésta arta purifica sentimentele, moderéza efectele si pasiunile si imprumuta vointiei o directiune ideala. Alu doilea mijlocu erá matematic'a. Dupa cum atesta Aristotele, pythagorianii au cultivatu cunoscintiele ritmetice si geometrice in modu scientificu si si-au construitu filosofi'a pe sciinti'a despre numeri. Nici Pytagora, nici elevii sei nu au creatu vr'unu nou sistemu filosoficu, dar au meritulu de a fi consideratu mai de aprópe reporturile cantitóre ale lucrurilor; ei au staruitu inse a reformá moralitatea prin unu cultu divinuu bine ingrijitu si prin unu modu de vietuire temperata. Etic'a lor se baséza pe armonia vointiei ómeniloru intre sine si cu vointia divina. Dumnedieulu pythagorianiloru este Dumnedieulu armoniei, a carui gândiri se intrupéza in ceriu si pre paméntu.

Scopulu supremu alu educatiunei este a devoltá corpulu in armonie cu spiritulu, si astfelu a asigurá liniscea interna a omului intre tóte imprejurarile.

Modulu de vietia era urmatorulu.

In zori, inainte de resaritulu sórelui, se destep-tau toti elevii si prémariu pe stralucitorulu Febus, regele firmamentulu. Apoi se sfatuiau despre ocupatiunile, ce aveau se le sevêrsiesca in decursulu dilei. Mai târziu dènsii cetiau parti alese din Homer si alti poeti elini, executau cântece frumoase, cu scopu de a trezi facultătile spirituale si cu deosebire insufletirea pentru cugetari si fapte sublime. Dupa o scurta recreatiune, mergeau toti elevii impreuna la preumblare, unde conversau si disputau asupr'a diverselor teme prelese, ori se adânciau in meditatiuni intiepte. Tot inainte de amédi se faceau si deprinderile gimnastice. In fine, dupa gimnastica urmá prândiulu, care erá de tot simplu, constând numai din miere apa si pâne. Elevii intimi se retineau dela carne si vinu. Dupa amédi nu erau prelegeri, ci ei î-si seversiau afacerile loru private si publice, faceau exercitii religioase, ori î-si examinau faptele pentru a ajunge la cunoscerea de sine, si a se mostrá pentru erorile comise. Toti membrii societății pytagoriane traiau in intima relatiune amicabila unii cu altii, nu se insielau nici in gluma macaru, cà-ci dupa credinti'a lor, amicu este alu doilea eu alu nostru. Tonulu fundamentalu alu convietuierii era armonia, precum in universulu mare este armonie si ordine. Educatiunea morala erá in flóre: umanitatea si bun'a intielegere trebuia se se arete in tóte, ér discordia se se complaneze ori se se evite cu tot chipulu. Armonie intre corp si spirit, armonie intre cugetare si vointia armonie intre domnitoru si supusii sei, in

fine armonie intre omu si Dumnedieu. Aceste sunt scopurile, pe cari s'a nisuitu a le realisá pedagogia si etic'a lui Pytagora.

Dr. Petru Piposiu.

Academi'a româna.

Siedinti'a din sér'a de 25 Martie 1890 a Academiei române va face epocã, nu numai in Analele Academiei române, ci in istoria tuturor Academielor, spune unu diaru din Bucuresti, care reportéza urmatórele:

Cea dantâiu dintre Academiele lumei, este ténar'a nóstra Academia, dupa cum a disu M. S. Regele in cuvintele, cu cari a deschisu siedinti'a, carea va fi audit o Regina cetindu inaintea membriloru si inaintea publiculu un'a din lucrările sale.

Cuvintele, cu cari Elisabet'a-Dómn'a a inceputu Visulu Poetulu sunt unu capu de opera de delicatetia femenina, de sublima resignatiune, de imagini pline de dulce si induosiatória poesia.

Cetite odata, ele se intiparescu pentru totdeun'a in memoria. Publiculu aséra audindu-le a aratatu admiratiunea s'a si cu aplause, si mai cu séma, cu acelu frémétu, care denota, in marile gramadiri de ómeni si de inimi, emotiunea adéncã, pricinuita de maretie adevéru.

Éta cuvintele, ce Carmen Sylva a pusu in fruntea povestii sale. Le dãm intocmai:

„Sunt acum câte-v'a dile, onoratii membrii ai Academiei, si mai cu séma genialulu nostru presiedinte, carele tocmã astadi, spre durerea nóstra a tuturor, lipsesce din mijloculu nostru, m'au rugatu se rostescu si eu in acésta adunare de invetiati câte-v'a cuvinte. — Am respunsu cu Sânt'a Scriptura: Femei'a se taca in bisericã. Nici chiar astadi nu mi-am schimbatu parerea, si voi dice totdeun'a, ca activitatea femeii nu trebuie se ésa din interiorulu sfântu alu casei. Glasulu femeii nicairi nu suna mai dulce si mai frumosu, cá la vatr'a ei, in mijloculu copiiloru ei.

„Mie inse Dumnedieu mi-a intinsu vatr'a si mi-a marit'o. Óre dulce mea tiéra, cu cetele ei mândre de copii, cu toti Români dîntrêns'a, nu este pentru mine o vatra mare si scumpa? Déca m'am hotaritu deci a vorbi, o facu fiind ca sunt la vatr'a mea, in mijloculu copiiloru mei. Ce amu se cetescu astadi nu e decât o poveste, — o poveste cu balauri si cu voinici viteji. Déca vorbindu nu tienu fusulu in mâna, me voiu încercá totusi a tórce unu firu lungu si subtire, din care ascultatoriulu bine gânditoriu va puté tiese o pânza trainica si frumoasa.“

Acestea sunt cuvintele, ce Carmen Sylva, printrun'a din acele splendide inspiratiuni de Poeta, Regina si Femeia, scie ale cetii in inim'a Ei.

In urma, M. S. Regin'a a inceputu cetirea povestii Visulu Poetulu. Pentru a fi admirata astfelu cum merita, povestea poetei incoronate trebuie citata in intre-gulu seu.

Numai astfelu „ascultatoriulu bine gânditoriu“ va putea urmari sirulu de privelisce, ce se desfasuira in tabele maretie pe dinaintea ochiloru sei. Se scie bogati'a si varietatea, cu cari firea, in tainic'a-i iubire, a indiestratu imaginatiunea poetei Carmen Sylva. Si in Visulu Poetului cá si in attele din povestile M. S. Reginei, comparatiunile sunt intocmai cá focurile stralucitoare, cari dau obiectelor de langa ele o frumsetie si mai mare.

Limb'a romana in stilulu Maiestãtii Sale capeta unu farmecu si mai mare.

Sunt cuvinte, cari adi mai resuna duiosu si mãhnite in cartile sfinte ale trecutului. Carmen Sylva scie a le scõte la ivela si a le legã din nou cu mestesiugite fire in rostulu frasei salo. Sunt frase, pe cari asera audindu-le, le credeamu cadiute de pe buzele vr'unor'a din marii boeri ai tieriei, stãlpii si sfetnicii domniloru de odinioãra, in adunãrile, in cari cuvãntarea romanãscã aratã intieptiunea celor de bine gânditori.

Elocinti'a verbului ca si poesi'a si coloritulu epitetului — semnele hotaritoare ale geniului, — stralucescu in Visulu Poetului, ca si intr'altelã din povestile, din poesile si din lucrarile poetei Suverane.

Siedinti'a de asera a Academiei romãne va remãne in veci neuitata de toti acei'a, cari au auditu cetindu pe Carmen Sylva.

Dupa terminarea cetirei facute de M. S. Regin'a, dlu secretaru generalu alu Academiei a multiamitu in numele colegiloru sei, si dupa o suspensiune de cinci minute, M. S. Regele a datu cuvãntulu dlui membru Gr. G. Tocilescu, care a intretienutu adunarea cu câte-v'a amenunte fõrte interesante despre Zilotu Romãnulu (Serdarulu Stefanu Fanutia,) si despre o inscriptiune romãna dela monumentulu dela Adam Klissi.

D i v e r s e .

* *In sinodulu protopresviteralu alu Chisineului* intrunitu la 15/27. Februaru a. c. pre langa agendele curente s'au discutat mai multe cestiuini de importantia, si anume: infintiarea nnui fondu protopresviteralu, ameliorarea progresulu instructiunei si educatiuni in scõlele nõstre elementarie, — modulu, prin care s'ar potã investã averea comunelor nõstre bisericesci in realitãti si altelã. Astfelu si din discussiunile si conclusele luate de acestu sinodu vedem, ca in activitatea corporatiunilor protopresviterale se arãta totu mai multu interesu din parte clerului si poporulu tractualu.

* *Daruri pre seam'a santei biserici.* Din reportulu prezentatu de parintele protopresviteru Voicu Hãmseã sinodulu protopresviteralu alu tractulu Lipovei, intrunitu la 1/13 Martiu a. c. in siedintia ordinaria, estragemu, ca in decursulu anului 1889 s'au facutu in numitulu tractu urmatõrele danii mai insemnate pre seam'a santei biserici, si anume:

a) Fericitulu poporeanu Vasiliu Mirea, fostu epitropu in Birchisiu a donatu inca fiindu in viãtia pre seam'a santei biserici din numit'a comuna sum'a de 1000 fl. v. a.

b) Dlu Davidu P. Simonu, comerciantu in Lipov'a, a donatu santei biserici din numitulu orasiu sum'a de 50 fl. v. a.

c) Dlu Ioanu Ardeleanu, epitropu alu santei biserici din Lipov'a a donatu numitei biserici o zaveza din metase grea si 4 stichare din materia fina si frumosu lucrate pentru pruncii asistenti la ceremoniele religiõse;

d) Dn'a veduv'a Scala, precum si economulu Partenie Ghiuchi cu socii'a s'a Nast'au donatu santei biserici din Lipov'a câte unu rõndu de ornate preotiesci din materia fina si proviedute cu tõte cele trebuintiõse;

e) In fine reposatulu poporeanu Georgiu Barna din Lipov'a a dispusu inca fiindu in viãtia, cá veduv'a, si respective eredi remasi dupa dõnsulu se cumpere 4 sfesinice pentru sãnt'a masa a bisericei nõstre din Lipov'a.

Ddiu se primẽscã aceste danii ale sentiului de pietate crestinãscã, si se resplãtescã cu darurile sale cele bogate pisiloru contribuitori!

* *Corulu vocalu alu plugariloru romani din Curticlu* invita cu onõre la **Concertulu** inpreunatu cu dans, ce-lu va aranjã Luni in 2/14. Aprilie a. c. in „sal'a ospetariei mari din locu,“ in favorulu fondulu sei; — cu urmatõri'a programa: 1. „Cuvãntu de deschidere,“ rostitu de parochulu localu Gr. Mladinu; 2. „Motto,“ esec. de corulu vocalu, sub conducerea plugariulu coristu, cá diriginte: Iosif Mihu; 3. „Poterea cea mãi mare,“ poesie de Iosif Vulcanu, decl. de coristulu Ignat Andea; 4. „Cãntecu vãnãtorescu,“ esec. de cor. voc.; 5. „Penesiu curcanulu,“ poesie de V. Alexandri, decl. de coristulu Simeonu Negru; 6. „Limb'a mamei,“ esec. de cor. voc.; 7. „Atunci mei Romãne!“ poesie de I. Trip'a, decl. de coristulu Lazar Popu; 8. „Marãsiulu cântaretiloru,“ esec. de cor. voc.; 9. „Cum se fiu eu literatu?“ poesie de I. Trip'a, decl. de coristulu Daniil Varsianandu; 10. „Pe a tierii nõstre zare,“ esec. de cor. voc.; 11. „Mosiu Martinu,“ poesie de Iul. Grozescu, decl. de dirig. cor. Iosif Mihu; 12. „Trei colori,“ esec. de cor. voc.; 13. „Scõla-te Romãne!“ poesie de Iosif Vulcanu, decl. de coristulu Moise Tasiadanu; 14. „Cuvãntu de inchidere,“ rostitu de parochulu localu T. Pinteru. — Ofertelã marinimõse se vor cuitã cu multiamita pe calea publicitãtii. — Sub pauza se vor executã prin 13 coristi jocurile nationale: „Batut'a Calusierulu si Hor'a.“ — Pretiulu de intrare: 50 cr. de persõna. — Inceputulu la 7 õre sãra.

* *Programulu* siedintiei publice ce o va aranjã societatea de lectura a eleviloru dela seminariulu diecesanu la Duminec'a Tomii a. c. — 1. „Christosu a inviatu“ sextet de N. Chicin, esec. de cor. vocalu. 2. „Cuvãntu de deschidere“ rostitu de v.-presidentulu Al. Popovici, clericu c. III. 3. „Stãu'a Romaniei“ de C. Karasz, esec. de cor. vocalu. 4. „Vlad Tiepesiu si stejarulu“ poesie de V. Alexandri, declamata de G. Proca, cl. c. I. 5. „Hor'a“ de C. Porumbescu, esec. de cor. instr. 6. „Sermana frundia“ de Dima, esec. de cor. voc. 7. „Spiritulu bisericei“ disertatiune de G. Telescu, cl. c. III. 8. „Cisl'a“ de C. Porumbescu, esec. de cor. vocalu. 9. „O cersitõre“ de G. Teut, declamata de Aur. Givulescu, cl. c. II. 10. „Poutpuru“ de C. Porumbescu, esec. de cor. instr. 11. „O rugaciune“ duet de C. Chiricescu, esec. de Al. Popovici si I. Pantosiu, clerici c. III. 12. „Momentulu religiosu in viãtia poporulu romanu“ disertatiune de I. Leucuti'a, cl. c. III. 13. „Sirb'a“ esecutata de cor. instrumentalu. 14. „Hor'a Ploaca“ de G. Dima, esec. de

cor. vocalu. 15. „Marsiu“ de Porumbescu, esec. de cor. instrumentalu.

* *Alegerea de membrii la Academi'a româna.* Academi'a româna a avutu se aléga doi membrii in comisiunea literara in loculu decedatiloru G. Fontanin si T. Cipariu. Loculu intaiu s'a indeplinitu prin alegerea dlui Tocilescu, loculu alu doilea inse a remasu tot vacantu.

* *Corulu vocalu alu plugarilor din Belintiu* va arangia in 2 14 Aprile a. c. unu concertu cu o programa frumosa si variata.

* *Nou coru vocalu.* Plugarii din comun'a Gironu, (langa Timisior'a) au infintiatu coru vocalu bisericescu sub conducerea dirigentelui Axentie Giuchin din Tierneteazu (Cernegyház.)

* *Cartea lui Stanley,* in care sunt scrise caleatoriile si descoperirile sale, va aparé séu la finea lui Maiu séu la inceputulu lui Iunie. Editi'a de luxu va costá 10 puncti sterlingi. Ilustratiunea cartii este esecutata de cei mai insemnati desemnatori englesi si francesi.

* *Datori'a flotanta a statului.* Comisiunea controlatóre a datoriei a facutu raportu lunaru despre dator'i'a statului pe lun'a lui Februaru. Asignatiunile hipotecare partiale atingu sum'a de 71,269,550 fl.; in note de statu si anume de 1 fl. 72,339,545 fl.; de 5 fl. 126,047,790 fl.; de 50 fl. 142,037,900 fl.; cu totulu 340,425,235 fl.; in totalu datori'a statului e de 411,994,785. In comparare cu rezultatulu de pe lun'a lui Ianuaru datori'a s'a urcatu cu 972 fl.

* *Rescumperarea regalielor.* Intréga suma pentru rescumperarea regalielor se cifréza la 220 miliónu fl., dintre cari 75 miliónu cadu pe privati. Dintre cei din urma au anuntiatu pana acum'a numai obligatiuni spre vëndiare in suma de 18 miliónu; 8 miliónu s'a predatu cassei Rotschild, tot asfelu s'au predatu si cele 12.5 miliónu, ce cadu pe partea statului.

* *Miscarea poporatiunei in Români'a.* Biroulu statisticu alu ministrului de agricultura, industrie, comerci si domenii a publicatu o statistica in limb'a româna si francesca despre miscarea poporatiunei pe anii 1887 si 1888. Conform acestoru rapórte escedentulu nascérilor pe 1887 a fost de 53.804, in anul 1888 s'au nascutu 219,658 si au muritu 157,674, crescénd deci poporatiunea cu 60,984 suflete.

* *Sotii despartiti.* Nu pré au obiceiulu a mai simti unulu pentru altulu mare dragoste, ba mai de multe ori contrariulu. Améndoi se bucura, ca n'au lipsa de a se mai intalni unulu cu altulu, si este cev'a rar, ca unulu se mai pastreze o simpatie pentru celalaltu. Cu tóte acestea istori'a ne arata unu casu de tot deosebitu.

Iosefin'a de Beauharnais este aceea, care a pastratu divortiatulu seu barbatu, imperatulu Napoleonu, unu amoru asia dicendu nebunu, unu amoru, ce la simtitu pana la ultim'a ei resuflare. Aceea odaie in Malmaison, in care conveniau ei si in care obiceiua se lucreze Napoleonu, mai nainte de ce consideratiuni politice i silira a se despartí unulu de altulu, o privia ea cá unu sanctuaru. Numai cu greu se indupleca a concede cui'a intrarea in aceea odaie confidentiala, pe care amorulu ei o prefacuse odinóra intr'unu paradisu pentru barbatulu inimei ei, si in care améndoi sotii petrecusera odinóra atâtea ore ferice. Vai de acela, care ar fi cutezatu a atinge vreunulu din obiectele, ce se aflau in odai'a aceea.

Odata servitóre a ei favorita, sedusa prin promisiunea unei sume mari de bani, in absentia dómnei sale, conduse in acea odaie pe unu englesu bogatu. Acest'a luse in mana o carte despre istoria, deschise cartea chiar

la aceea pagina infránta, unde incetase Napoleonu cu cetitulu, si puse cartea érași, dar nu tocmai la loculu, unde si cum a fost Iosefin'a, care érá cu mare bagare de séma si la celea mai mici lucruri, cunoscú din positiunea cartii, cá a umblatu cinev'a; luá la respundere pe servitóre, cá cine au au avut'o in mana? Acést'a recunoscú cu parere de reu gresial'a ei si se rugá de ertare, care i-se si dadú cu adausu, cá in casu de a se repetá acést'a va fi indata scósa din serviciu. Iosefin'a insa-si incepú a plánga si mai multe septemáni érá tot trista si fara voie. Din acelu momentu nici nu mai dadú chei'a dela acelu sanctuaru nimerui din mân'a sa, si nici servitórei nu-i mai concesse intrarea. In odaie remasera tóte tocmai asia, cá si cum tocmai atunci ar fi esitu Napoleonu din ea. In pén'a cu care scrisese elu, se observá inca negrél'a uscata, pe paréte atárná cart'a lunei cu glosele si observárele facute de elu. La parétele unde stá patulu simplu si fara perdele alu lui Napoleonu, se vedé emblemá luisi pretutindenea pe patu, pe scaune zaceau hainele lui. Iosefinei insa-si care de altmíntrelea tienea fórte multu la ordine, ii placé acést'a disordine, ba ii causá bucurie, cáci érá disordinea geniala a unui barbatu mare, a barbatulu seu.

* *Piat'a Aradului* din Vinerea trecuta: Gráu de celu mai greu 8.30 fl. ér acelu amestecatu 7.50 fl. — secara 7.20 fl. — Orzulu s'a vendutu cu 5.90 fl. — Ovesulu 7.20 fl. — Cucuruzulu 4.20 fl. — Mazere 20. — fl. — Fasolea 10.50 — Lintea 24 fl. — Cartofii 3 fl. per 100 chgr.

Carnea de vita chil'a 52 cr, cea de vitielu chgr. 80 cr, cea de porcu 52, cea de oie 32 cr, unsórea chil'a 68 cr, ér clis'a per chila 58 cr. v. a.

Convocare.

P. T. Domnii membri ai Asociatiunei nationale române din Aradu sunt pofiti a luá parte la adunarea generala, ce se va tiené Luni in 9/21. Aprile la 10 óre a. m. in sal'a seminarului diecesanu.

Aradu, din siedinti'a directiunei-tienuta la 27 Martie v. (8. Aprile n.)

Ioanu Belesiu, m. p.
dir. primariu.

Dr. Tr. Puticiu, m. p.
not. dir.

Concursu.

In urmarea conclusului luat de Ven. Consistoriu gr. or. Oradanu la 19. Februaru a. c. Nr. 185 B. langa preotulu Michailu Mangr'a din comun'a S. Saldabagiu, devenitu la neputintia, sistemându-se postu de capelanu, pentru indeplinirea acestui'a se escrie concursu pre langa jumetate din tóte beneficiile parochiale care facu 632 fl. v. a. estimate de comitetulu parochialu si aprobate si din partea sinodului parochialu de acolo.

Doritorii de a ocupá acestu postu de capelanu sunt avisati a-si substerne recoursele pana la 21. Aprile subscrifului protopresviteru érá in 22 Aprile a. c. se va tine alegerea, avéndu a dovedi ca posedu calificatiune pentru parochii de a dóu'a clas'a si tot odata pana la diu'a alegerii a se presentá la s. bisericu spre a-si arata desteritatea in cele rituale.

Datu in S. Saldabajiu, la 10 Martie 1890.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: ELI'A MOG'A, m. p. protop. Beiusiulu.

—□—